

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 30 qershor 2014
Nr.ref.:RK657/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI198/13

Parashtrues

Agjencia Kosovare e Privatizimit

Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme, nr. AC-II-12-0193, të 4 korrikut 2013

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i kërkesës është Agjencia Kosovare e Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi), përfaqësuar nga z. Ramush Bardiqi, zyrtar ligjor.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi konteston Aktvendimin nr. AC-II-12-0193 të 4 korrikut 2013, të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit i DHPGJS), të cilin parashtruesi e ka pranuar më 23 korrik 2013.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit nr. AC-II-12-0193 të 4 korrikut 2013, të Kolegjit të Apelit të DHPGJS, përkitazi me pretendimin e parashtruesit se aktvendimi në fjalë shkel të drejtat e tij, të garantuara me nenin 31.2 dhe 102.3 të Kushtetutës, si dhe nenin 6 të KEDNJ-së.

Baza juridike

4. Neni 113.7 dhe neni 21.4 i Kushtetutës, neni 47 i Ligjit nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji), rregulli 56 i Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

5. Më 11 nëntor 2013, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 3 dhjetor 2013, Kryetari i Gjykatës, me Vendimin nr. GJR. 198/13, caktoi gjyqtarin Altay Suroy, gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë, Kryetari me Vendimin nr. KSH. 198/13 caktoi Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Ivan Čukalović dhe Enver Hasani.
7. Më 11 dhjetor 2013, Gjykata Kushtetuese njoftoi parashtruesin e kërkesës dhe Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së, për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 13 mars 2014, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 13 janar 2006, Gjykata Komunale në Podujevë, mori Aktgjykimin C. nr. 144/2005), me të cilin aprovoi si të bazuar padinë e paditësit M. H. dhe detyroi të paditurën, NSH Fan Besiana FA Zahir Pajaziti, që t'ia kompensojë paditësit M. H. të ardhurat personale për periudhën 1993-1999, respektivisht për 63 muaj e 17 ditë.
10. Më 1 tetor 2012, Agjencia Kosovare e Privatizimit (në tekstin e mëtejme: AKP) parashtrroi ankesë pranë Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme, për anulimin e Aktgjykimit të Gjykatës Komunale të Podujevës C. nr. 144/2005, të 13 janarit 2006, për shkak të shkeljeve thelbësore të procedurave kontestimore.

11. Më 4 korrik 2013, Kolegji i Apelit i DHPGJS-së mori Aktvendimin AC-II-12-0193, me të cilin hodhi poshtë ankesën e parashtruesit, për shkak të parashtrimin të saj jashtë afatit ligjor. Aktvendimi i Kolegjit të Apelit të DHPGJ-përmban arsyetimin si më poshtë:

“Ankesa është jashtë afatit dhe prandaj duhet të hedhet poshtë si e papranueshme.

Në bazë të nenit 64.1 të Shtojcës së Ligjit nr. 04/033 mbi Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës, për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Shtojca), Kolegji i Apelit vendosi që të mos mbajë pjesën gojore të procedurës. Ankuesi në ankesën e tij nuk ka shpjeguar se kur është njoftuar me aktgjykimin e ankimuar dhe arsye pse ankesa është parashtruar pas më shumë se 6 (gjastë) vitesh pasi që aktgjykimi i ankimuar u bë i plotfuqishëm. Nga shkresat e lëndës është e qartë se të paditurit i është dërguar aktgjykimi i ankimuar me 19 janar 2006. Është fakt i pakontestueshëm se ankuesi nuk e ka parashtruar ankesën në DHPGJS brenda afatit ligjor kundër aktgjykimin të Gjykatës Komunale në Podujevë. Fakti se, nëse ishte njoftuar me kohë lidhur me aktgjykimin e ankimuar nuk është vërtetuar nga ankuesi dhe barra e vërtetimit bie mbi të.

Për arsye se ankesa ishte parashtruar pas më shumë se 6 (gjastë) vitesh nga koha kur kishte skaduar afati për parashtrimin e ankesave dhe pas heqjes dorë nga e drejta për të parashtruar ankesë kundër aktgjykimin, ajo është jashtë afatit. Kolegji i Apelit vlerëson se çështja nëse kjo Gjykatë kishte juridiksion lidhur me padinë, nuk mund të paraqitet më pasi që papranueshmëria e ankesës e pengon Gjykatën që të shqyrtojë meritat e ankesës.

Njeri nga parimet themelore të ligjit është ruajtja e sigurisë ligjore për palët përmes ligjit dhe aktvendimeve gjyqësore. Aktvendimet e formës së prerë ku palët, me apo pa vetëdijen e tyre e humbin afatin për të kundërshtuar atë, apo ata heqin dorë nga e drejta për të parashtruar ankesë, nuk mund t'i nënshtrohen ndërhyrjeve gjyqësore për t'i ndryshuar atë më vonë vetëm për faktin se pala pas afatit në një kohë të caktuar ka interes që t'i ndryshojë ato pasi që kjo shkakton pasiguri ligjore për palët e përfshira. Shqyrtimi në meritat e ankesës së parashtruar jashtë afatit do të shkelte të drejtat e palëve në procedurat për gjykim të drejtë në bazë të nenit 6 (1) të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

12. Parashtruesi i kërkesës pretendon se, Aktvendimi AC-II-12-0193 i Kolegjit të Apelit i DHPGJS-së, i 5 korrikut 2013, me të cilin është hedhur poshtë ankesa e AKP-së, si e papranueshme dhe Aktgjykimi i Gjykatës Komunale në Podujevë, C. nr. 144/2005, i 13 janarit 2006, përbëjnë shkeljet si në vijim:

“i) Shkelje të kushtetutshmërisë dhe ligjshmërisë të përcaktuar me kapitullin VII, neni 102, paragrafi 3, të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, me të cilin përcaktohet se gjykatat gjykojnë në bazë të kushtetutës dhe ligjit.

ii) Shkelje të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, (KEDNJ), nenit 6, me të cilën parashihet gjykim i drejtë dhe i paanshëm”.

[...]

“Kolegji i Apelit i DHPGJS nuk e ka trajtuar fare juridiksionin e Gjykatës Komunale në Podujevë e cila gjykatë sipas nenit 15 të Ligjit të Procedurës Kontestimore zyrtarisht do të duhej të kujdesej për kompetencën e saj lidhur me padinë, por Kolegji i Ankesave tërë arsytimin ligjor e kishte fokusuar në afatshmërinë e ankesës.

AKP-ja konsideron se, vlerësimi i DHPGJS se ankesa e AKP-se ishte bërë jashtë afatit nuk qëndron, pasi që DHPGJSK gabimisht ka aplikuar dispozitat ligjore të Nenit 186.1 të LPK, pasi që në këtë rast është dashtë të aplikohen dispozitat e nenit 4 paragrafi 5.1 të Ligjit nr. 04/L-033 të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme dhe shkresa e AKP-se nga gjykata duhet të trajtohet si parashtrësë njoftim nga AKP-ja, e jo si ankesë e rregullt, pasi që në këtë rast Gjykata i është shmangur aplikimit të dispozitave konkrete ku decidivisht parashohin se, “çdo Aktgjykim apo Aktvendim i lëshuar nga një gjykatë e tillë në lidhje me një kërkesë, lëndë, procedurë apo rast, do të jenë të pavlefshme dhe të papërmbarueshme; ndërsa Dhoma e Posaçme, në bazë të parashtrësës së një personi, apa me iniciativën vetanake, do të lëshojë një urdhër me atë fuqi”. Dhe duke aplikuar këtë dispozitë gjykata ka pas bazë ligjore që të anuloi Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Podujevë me nr. 144/2005 datë 13 Janar 2006, pasi që e paditura është Ndërmarrje Shoqërore”.

[...]

Për të argumentuar praktikën e shqyrtimit të ankesave për anulim të aktgjykimeve të Gjykatave Komunale nga ana DHPGJS, AKP-ja, ofron vendimin e DHPGJSK (shih: provën 5, ASC-09-0043 të dt. 11 tetor 2010).

13. Për më tepër, parashtruesi nga Gjykata Kushtetuese, kërkon të marrë aktgjykim për deklarimin e kërkesës, si të pranueshme, si dhe të anuloi aktvendimin AC-11-12-0193 të 4 korrikut 2013, të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës dhe lënda të vendoset në baza meritore nga vet Dhoma e Posaçme, sipas kompetencës lëndore.

Pranueshmëria e kërkesës

14. Në mënyrë që të jetë në gjendje të gjykojë mbi kërkesën e parashtruesit, Gjykata duhet të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kërkesat e parapara me Kushtetutë, siç specifikohen më tutje në Ligj dhe në Rregullore të punës.
15. Përkitazi me kërkesën e parashtruesit, Gjykata i referohet nenit 113.7 dhe nenit 21.4 të Kushtetutës, që përcaktojnë:

7. "Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj".

Neni 21 [Parimet e Përgjithshme]

4. "Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme".

16. Gjykata, po ashtu, i referohet nenit 49 të Ligjit, që përcakton se:

"Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të llogaritet që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të llogaritet në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht..."

17. Në rastin konkret, Gjykata vëren se, parashtruesi është palë e autorizuar, i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj, në pajtim me kërkesat e nenit 113.7 të Kushtetutës, dhe se kërkesa është dorëzuar brenda afatit ligjor prej katër (4) muajsh, siç parasheh neni 49 i Ligjit.

18. Në këtë drejtim, Gjykata, konsideron se, kërkesa e parashtruesit i përmbush kriteret procedurale për shqyrtim, prandaj do të lëshohet më tuje në vlerësimin e themelësisë së kërkesës, dhe përkitazi me këtë i referohet rregullit 36 (1) c) dhe 36 (2) të Rregullores së punës, që përcaktojnë:

36. (1) "Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:

[...]

c) kërkesa nuk është qartazi e pabazuar.

36. (2) Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie;

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese;

c) Gjykata gjen që parashtruesi nuk është subjekt i ndonjë shkeljeje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë; ose

d) kur parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij".

19. Gjykata vëren se, parashtruesi pretendon kryesisht në shkeljen e nenit 31.2 dhe 102.3 të Kushtetutës, dhe shkeljen e dispozitave ligjore.

20. Përkitazi me pretendimin e parashtruesit për shkeljen e nenit 31.2 të Kushtetutës, [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], Gjykata thekson se, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm ngërthen elemente të shumta

dhe paraqet përbërës kyç në mbrojtjen e të drejtave themelore të individit, nga shkeljet, kushtimisht, të shkaktuara nga gjykatat a autoritetet publike me vendimet e tyre.

21. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, që qartazi përcakton se:

“Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike”.

22. Neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ) gjithashtu përcakton se:

“Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile”.

23. Në këtë drejtim, parashtruesi nuk përcakton qartë, si dhe pse pretendimi për shkeljen e kësaj dispozite konkrete, përbën shkelje kushtetuese të të drejtave të tij themelore për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

24. Arsyetimi i vendimit të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së mbështetet kryesisht në parimin e garantimit të sigurisë juridike të vendimeve gjyqësore të formës së prerë duke e arsyetuar vendimin e marrë në harmoni me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, përkitazi me rastet e natyrave të ngjashme. Në vijim, konkludimi i Kolegjit përkitazi me rastin:

“Njeri nga parimet themelore të ligjit është ruajtja e sigurisë ligjore për palët përmes ligjit dhe aktvendimeve gjyqësore. Aktvendimet e formës së prerë ku palët, me apo pa vetëdijen e tyre e humbin afatin për të kundërshtuar atë, apo ata heqin dorë nga e drejta për të parashtruar ankesë, nuk mund t'i nënshtrohen ndërhyrjeve gjyqësore për t'i ndryshuar atë më vonë vetëm për faktin se pala pas afatit në një kohë të caktuar ka interes që t'i ndryshojë ato pasi që kjo shkakton pasiguri ligjore për palët e përfshira. Shqyrtimi në meritat e ankesës së parashtruar jashtë afatit do të shkelte të drejtat e palëve në procedurat për gjykim të drejtë në bazë të nenit 6 (1) të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut”.

25. Për më tepër, citati i lartcekur, i Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, përmban arsyetimin të gjerësishëm dhe gjithëpërfshirës edhe sa i përket fakteve të rastit dhe gjetjes së tyre.

26. Më tutje, pakënaqësia me vendimin ose thjeshtë përmendja e neneve dhe dispozitave të Kushtetutës nuk është e mjaftueshme që parashtruesi të ndërtojë një pretendim për shkelje kushtetuese. Kur pretendon në shkeljet e Kushtetutës, parashtruesi duhet të ofrojë argumente bindëse dhe të pakontestueshme për pretendimet e tij, në mënyrë që kërkesa të jetë e bazuar.

27. Përkitazi me pretendimin për shkeljen e nenit 102.3 të Kushtetutës, “*grykatat grykojnë në bazë të Kushtetutës dhe ligjit*”, Grykata vlerëson se parashtruesi, edhe në këtë pretendim ka dështuar të argumentojë se me vendimin e kontestuar i është cenuar kjo e drejtë e garantuar me dispozitën konkrete të lartcekur të Kushtetutës, sepse i njëjti nuk ka ngritur ndonjë argument ose ndonjë dëshmi se Kolegji i Apelit të DHPGJS-së, nuk ka respektuar dispozitat në fjalë.
28. Ndërsa sa i përket pretendimit, “*për shkeljen e dispozitave ligjore*”, Grykata vlerëson se pretendimet e tilla janë të natyrës ligjore, dhe si të tilla nuk paraqesin bazë kushtetuese për shkeljen e të drejtave themelore të garantuara me Kushtetutë.
29. Në fakt, Grykata nuk shqyrton vendimet e grykatave të rregullta për çështjet e ligjshmërisë, e as nuk shqyrton saktësinë e fakteve të çështjes, përveç nëse ka prova bindëse se vendimet e tilla janë marrë në një mënyrë qartazi të padrejtë dhe arbitrare.
30. Detyra e Grykatës, lidhur me shkeljet e supozuara të të drejtave kushtetuese, është që të analizojë dhe të vlerësojë nëse procedurat, në tërësinë e tyre, kanë qenë të drejta dhe në pajtueshmëri me mbrojtjen shprehimisht të përcaktuar me Kushtetutë. Pra, Grykata Kushtetuese nuk është grykatë e shkallës së katërt, kur i shqyrton vendimet e nxjerra nga grykatat e instancave më të ulëta. Është detyrë e grykatave të rregullta t’i interpretojnë dhe t’i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (shih, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz kundër Spanjës [GC], nr. 30544/96, paragrafi 28, Grykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I).
31. Gjatë rrjedhës së procedurës në DHPGJS, vërehet qartë se, parashtruesit të kërkesës i janë ofruar të gjitha mundësitë e paraqitjes së argumenteve, fakteve dhe provave, para asaj grykate, përkitazi me shkeljen e të drejtave kushtetuese të pretenduara. Nuk është detyrë e Grykatës të shqyrtojë vendimet e grykatave të rregullta thjeshtë sepse parashtruesi i kërkesës nuk është ndarë i kënaqur me rezultatin e vendimeve të grykatave të rregullta.
32. Në rastin konkret, parashtruesi nuk ka paraqitur asnjë argument bindës, që tregon se shkeljet e supozuara të përmendura në kërkesë, përbëjnë shkelje të të drejtave kushtetuese (shih, Vanek kundër Republikës Sllovaqe, Vendimi i GJEDNJ-së për pranueshmërinë e kërkesës, nr. 53363/99, i 31 majit 2005).
33. Për më tepër, në rastin konkret, Grykata nuk mund të konsiderojë se procedurat përkatëse të zhvilluara në Dhomën e Posaçme të Grykatës Supreme, kanë qenë në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrare (shih, *mutatis mutandis*, Shub vs. Lithuania, Vendimi i GJEDNJ-së për pranueshmërinë e kërkesës Nr. 17064/06, i 30 qershorit 2009).
34. Në tërësi, Grykata konstaton se kërkesa e parashtruesit nuk i përmbush kriteret e pranueshmërisë, sepse parashtruesi ka dështuar të provojë se vendimi i kontestuar shkel të drejtat e tij, të garantuara me Kushtetutë.

35. Prandaj, në pajtim me rregullin 36 (2) b) dhe d) të Rregullores së punës, Gjykata përfundon se kërkesa është qartazi e pabazuar.

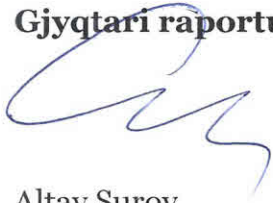
PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në pajtim me rregullin 36 (2) b) dhe d) si dhe rregullin 56 (2) të Rregullores, më 13 mars 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën si të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20 (4) të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani